

Universitätsbibliothek Wuppertal

Avctores Latinae Lingvae In Vnvm redacti corpvs

Godefroy, Denis

[Genevae], 1585

Cap. III. De indiscretis generibus per ordinem litterarum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-85](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-85)

921 ¶ *Verecundari*, verecundia teneri. Cic. de Orat. lib. iij. Alterum cunctantem, & quasi verecundantem incitabat.

922 ¶ *Verfutiloquas*. Cicet. de Orat. lib. iij. Num non vis huius me verfutiloquas malitias? Videtis enim & verfutiloquas, & expectorat, ex coniunctione facta esse verba, non nata.

923 ¶ *Vncinatum* ab vneo. Cic. Academ. lib. iij. Nec ut ille, qui asperis, & leuibus, & hamatis, vncinatisque corpusculis conereta hæc esse dicat.

924 ¶ *Venditationem*, veteres pro ostentatione posuerunt. Cicero Tusculanarum lib. ij. Quinetiam mihi quidem laudabiliora videntur omnia, quæ sine venditatione, & si-

ne populorectè fiunt.

925 ¶ *Vireo*, vincere, & inflectere. Varr. de re rustica lib. j. Ut habeas vimina, vnde viendo quid facias.

926 ¶ *Vndulatum* nouè positum purum. Varr. de vita pop. Rom. lib. j. & à quibusdam dicitur esse virginis Fortunæ simulacrum, ab eo quòd duabus vndularis togis est operum, proinde ut olim reges nostri vndulatas, & prætextas togas soliti sint habere.

927 ¶ *Veruicem*. Varro de vita pop. Ro. lib. j. Aut bouem, aut ouem, aut veruccè habet signum.

928 ¶ *Zonatum*, per gyrum. Lucillius libro 6. Zonatum circum impluuium cineraris cluabat.

NONII MARCELLI DE INDI- CRETIS GENERIBVS PER ORDINEM LITTERARVM.

CAP. III.

A

Angiportus generis masculini, ut apud multos *Neutri*; Plautus Cistellaria: Quæ quasi carnificis angiporta purgans. M. Tul. de diuinatione, angiporta dixit. Terent. Adolph. Id quidem angiportum non est peruium. Idem Eunúcho: In angiportum quoddam desertum.

2 ¶ *Arbitrium* generis *neutri*, sicut sæpe. *Masculini*. Plaut. A sinar. Ni quatruidua abalienarit quod abs te argētum acceperit, tuus *arbitratus* sit. comburas si velis, ne vlla sit cetera vbi facere possit litteras.

3 ¶ *Armenta* genere *neutro*, plerumque *Feminino*. Ennius: Ipsius ad armentas easdem ad armentas viuis, Tu pascere curui frontes armentas soles.

4 ¶ *Absinthium* generis est *neutri*. Lucret. lib. quarto: Absynthia tetra medentes Cum dare conantur. *Masculini*. Varro Quinquatribus: Quid medico mihi est opus, nempe tuo, absinthium ut bibam grauem, & castoreum, leuémque robur.

5 ¶ *Aerarium* *neutri* est generis, ut sæpe. *Masc.* Var. *γερροδιδουαυα*: Hoc est magnū cenforem esse, ac non studere multos aerarios facere.

6 ¶ *Admonitio* vsu genere dicitur *feminino*. *Masculino*. M. Tul. de Finibus bonorum & malorum lib. v. Ut acrius aliquanto, & attentius de claris locorum admonitu cogitemus.

7 ¶ *Auditus* est gen. *mascul.* *feminini* auditio. M. Tul. de finibus bonorum & malorum lib. v. Lubentérque se cum his congre-

gant, dântque se ad ludendum, fabellarúmque auditione ducuntur.

8 ¶ *Artus* *masculino* genere appellamus. Virg. Georg. lib. iij. Micat auribus, & tremat artus. ¶ *Artua* *neutro* genere. Plautus Menæch. Ita mihi imperas, ut ego cuius membra, atque ossa, atque artua.

9 ¶ *Angues* *masc.* genere dici Virg. testis est: Ecce autem gemini à teneo tranquilla per alta (Horresco referens) immensis orbibus angues. Et lib. v. Adytis cum lubricis anguis ab imis. Næuius Lycurgo: Alte iugatos angues in sese gerunt. Lucillius lib. xxvj. Nisi portenta, anguésque volucres ac pinnatos scribitis. Angues *femininos*; Plautus Amph. De uolant angues iubata in eompluuium duo. Varro Acinnius: Cuius ut adspexit torta caput angue reuictum.

10 ¶ *Acherontem* *masc.* genere dicunt veteres. Virg. lib. sexto: Et tenebrosa palus Acheronte refuso. *Fem.* Plaut. Captiuus: Verum enimuero nulla adaquæ est Acherons, atque vbi ego fui.

11 ¶ *Amnem* *masculino* genere appellamus. Virg. Geor. lib. j. Atque alius latū funda iam verberat amnem. *Feminino*. Plaut. Merc. Neque vlla mihi obstabit amnis, neque mōs, neque adeo mare. Næuius Lycurg. Sed quasi amnis cis rapit, sed tamen inflexa flectitur. Accius epinausimacheumandria: Mundā falso sanctam obtexi sanguine, atque acerbos alta in amni corpore expleui hostico. Idē Epigono: Apud abūdantem antiquā amnē, & rapidas vndas

vndas Inachi. Varro, *de re rustica* lib. j. In hac ciuitate agros colūt arenosos. propter hos fuit annis, quam olim Albulam dicunt vocitatum.

12 *Aranea*, & *fem.* sunt generis. Titin. Gemina: Euertite aedis, abstergite araneas. Virg. Georg. lib. iij. Laxos in foribus suspendit aranea casset. Ennius: Bux³ araneę. *Masc.* Plaut. Stich: Vt operam omnem araneorum tergam, & texturam improbem, deiiciamque eorum omneis telas. Idem Afin. Iustin' colūnis deiici operas araneorum?

13 *Aetas*, *femin.* est generis. Plaut. Menæchmis: Vt ætas mala est, merx mala est ergo. ætas *mascul.* Plautus Trinummo: Propter eodem; quorum causa fuit hoc ætate exercitus.

14 *Accipiter*, generis est *masc.* Virgil. libro xj. Quam facile accipiter saxo sacer ales ab alto. *Feminino*; Lucretius lib. iij. Accipitres somno in leni, sic prælia pugnaque, Ederent perfectantes, visæque volantes.

15 *Arua*, *neutri* sunt generis. Virg. Arua aliena iugo premere. *Fem.* Næuius Lycurgo lib. ij. Quaque incedunt omneis aruas obtulerunt. Pacuuius: Postquam calamitas plures annos aruas caluitur.

16 *Anfractum*, *masculino* genere dici putant. *Neutro*; Accius Euryface: Super Oceani stagna alta patris terrarū anfracta reuifam. Varro Parmenone: Cauo fonte, vt cum irrigauit cauata aurium anfracta in syluam vocans.

17 *Aeuum*, generis *neutri*; æuitas *feminini*. Varro Tithono, *ἀειχνη*: Qua voluntatem æuitatis extrema attingit metam æuitas.

18 *Aera* *neutri*. Marc. Tull. Hortensio: Quid tu, inquam, soles, cum rationem ad dis pensatorem accipis, si ara singula probasti, summam, quæ ex his confecta sit, non probare?

19 *Acina* genere *neutro* frequenter Var. posuit. *Acinus* *mascul.* M. Tull. de senectute: Quæ ex fici tantulo grano, aut ex acini vineæ. Et alij obscuræ auctoritatis: Pressūsq; labris vnus acinus arebat.

20 *Autumnus*, generis *mascul.* *Feminini*; Varro Serrano, *ἀὐτὸν ἀρκαριστῶν*: Retinet viatorem meridie prætereuntem fontem, quod autumnitas in anni retrachordo mēsum præterierat.

21 *Aluus* generis *femin.* Virgil. Æncid. li. ij. In latus, inque feri curuam compagibus aluum Contorsit. *Masc.* Accius Annalibus: Vt quam frigidissimus aluus. Sed alij auctoritatis obscuræ: Mala nemus retinens grauido concepit in aluo.

22 *Accubitionem* genere *feminino*. Marc. Tull. de senectute: Bene enim maiores accubitionem epularem amicorū, quasi vitæ cō-

iunctionem haberet, cōnuuulum nominarūt.

B

23 *Bubo* generis *Femin.* Virgil. Æncid. li. iij. Seraq; culminibus ferali carmine bubo. Genere *masculino*; Agellius Hist. li. j. Et quod bubo in columna ædis Iouis sedens conspectus est.

24 *Balnea*, nominis *feminin.* Marc. Tull. pro Sexto Roscio: Occisus est ad balneas palatinas rediens à cena Sex. Roscius. Plaut. Asinaria: Ille in balneas iturus est, inde huc veniet postea. Cæcil. Vmbris: Quid mihi non sunt balnea? *Neutri*; Marc. Tullius Hortensio: Primus balneola suspendit, inclusit pisces.

25 *Balteus* *masc.* generis; Virg. lib. xij. Humero cum apparuit alto Balteus. *Neutro*; Varro rerum diuinarum lib. xj. Tragica vincula baltea sunt. Accius *diduorga*, lib. viij. Actoribus manuleos, baltea, machæras. Liuius lib. ix. Auratæ vaginæ, aurata baltea illis erant.

26 *Buxum*, generis *neutri*; Virgil. Georg. lib. ij. Et tortio rasile buxū. *Feminini*; Ennius: Buxus victa taxis tonsa.

27 *Blandimentum* generis *neutri*; vt sæpe, *femin.* Cicero de repub. lib. iij. In ciue excelso, atque homine nobili blandiriam, ostentationem, ambitionem meam esse leuitatis.

C

28 *Cliuus* generis *mascul.* vt plerunque. *Neutri*; apud Memmium inuenimus, cuius auctoritas dubia est. Ille ardua nitens fortunæ scandere cliua. Cato de tribunis militum: Loca ardua, & cliua depressa.

29 *Cyma* *neutro*, vt Lucillius: Asparagi molles, sed viride cyma. *Femin.* Cornelius Celsus, et si minoris auctoritatis posuit: Latā formosamque cymam.

30 *Constitura* generis *femin.* Marc. Tullius de repub. libro j. Quæ videlicet ille non ex agri constitura, quam cernebat, sed ex doctrinæ iudiciis interpretabatur.

31 *Cruce* generis *feminini* sæpe. *Mascul.* Ennius Annal. libr. xj. Malo cruce fatum vt des Iupiter.

32 *Cultus*, & cultellus generis sunt *masc.* Varro *καὶ οὐτὸν ἀδασαλάμ*: Noctu cultro coquinari se traiecit. Nondum enim mihi inuenti erant cultelli empestati è Bithynia.

33 *Cor* generis est *neutri*, vt dubium non est. *Masculini*; Ennius lib. xij. Annibal audacium pectore de me hortatur, Ne bellum faciam; quem credit esse meum cor.

34 *Cupressus* generis *femin.* vt dubium non est. *Masculini*; Ennius: Caputibus nutanteis pinos, rectōsq; cupressos.

35 *Carra* *neutra* generis esse consuetudine persuasum est. *Masc.* Sisenna Hist. lib. iij. Impedimenta collocant omnia, construunt carros, & sarraca crebra disponūt. Var. Cæli. li. ij. Gallica porta carros adcurat vsque politos.

36 ¶ *Certamen* generis est *neutri*. *Femin.* Sienna Hist. lib. iij. Accolis celeriter consumpris, ad gladios *certationem* reuocauerunt.

37 ¶ *Quærela* generis *femin.* vt saepe. *Mascul.* Virg. *Æneid.* lib. iij. Tantos illa suo rumpebat pectore questus.

38 ¶ *Compita* generis *neutri*. Virg. *Georg.* lib. ij. Præmiaque ingentis pagos, & compita circum. *Mascul.* Varro de *scenicis* originibus libro tertio: Vbi compitus erat aliquis. *Cæcilius Tithe*: Vbi adiciendum compitum.

39 ¶ *Consortium neutri* generis. ¶ *Consortio femin.* Lucil. lib. xix. Deierat enim scripsisse, & post non scripturum. redi in consortionem. Marc. Tull. de offic. libro iij. Dissoluatur necesse est omnis humana consortio. Titus Liuius: Quænam ista suauitas? quænam consortio est?

40 ¶ *Chartam* generis *femin.* *Mascul.* Lucilius lib. xxvij. Nec sic, vbi Græci, vbi nunc So 20 cratici charti, quicquid quaritis petimus.

41 ¶ *Clypeus* generis *masc.* Virg. Ardentis clypeos, atque ara micantia cerno. *Neutros* Virgilius: Et clypeum superintonat ingens. Licinius in Marte: Pars magna leuitis clypea portant. La berius Sororibus: Hoc voluit clypeum contra puluem proiici.

42 ¶ *Cæmenta neutri*, vt est vsus Varro Bimargo: Non te pudet, Mani, cum domi tuæ vides commilitonum tuorum cohortes feruis tuis ministrare cæmenta? *Feminini*; Ennius: Labat, labuntur saxa, cæmentæ cadunt.

43 ¶ *Clunes femin.* Horat. Quod pulcræ clunes, breue quod caput, ardua ceruix. *Mascul.* Plaut. Abroico: Quasi lupus, ab armis valeo; clunes desertos gero.

44 ¶ *Calum neutro.* *Mascul.* Lucretius: Quis pariter cælos amnis conuerterit omnis Ignibus atheriis terras sufferre feraceis? Varro Rerum diuinarum: Vt Deum significas non partem mundi, sic pater magnus materna his est cælus. Ennius: Fortis Romani quanquam cælus profundus. Idem: Saturno quem cælus genuit.

45 ¶ *Castitas*, & castimonia generis *feminini.* *Masc.* Varro Rerum diuinarum lib. primo: Nostro ritu sunt faciendæ, quam hos ciuilibus. Græco castu. Idem: Et religiones, & castus id possunt, vt ex periculo eripiant nostro. Næuius, Carmine Punicæ belli: Res diuas edicit, prædicat castus.

46 ¶ *Callis* generis *masc.* Virg. *Æneid.* lib. iij. Prædamque per herbam Cōuectant calle angusto. *Femin.* Liuius lib. xij. Nisi pecorum modò ferr angusto saltu, per deuias calles. Idem sic frequenter.

47 ¶ *Culleus, mascul.* saepe. *Neutros*; Varro de re rust. lib. j. In singula iugera, dena culleæ 20 ini sunt.

48 ¶ *Corbes, corbulas.* Varro de re rust. lib. j. Cogit aliquot corbulas viarum, & frondem iucundissimam ministrat ouibus. *Cæcilius Philumena*: Qui panis soli corbulam.

49 ¶ *Quisquis*, & gener *femin.* attribui posse veterum auctoritas voluit. Liuius: Mulier quisquis es, te volumus. *Cæcilius*: Quæso igitur quisquis es mea mulier. *Pacuius*: Quisquis tu es mulier, quæ me infureto nuncupasti nomine. Enni? Et quis illæ est, quæ lugubri succincta est stola?

50 ¶ *Canalis, mascul.* *Gadullius Gallicanus*: Ego verò confiteor certo canali euneta decurrere. *Feminino*; Lucill. *καταχευή*; canali- 20 culam dicit.

51 ¶ *Cinis, mascul.* Virgilius in Bucol. Cinis ipse bonus sit. Et *Georg.* lib. primo: Næue effetos cinerem immundum iactare per agros. *Fem.* apud *Cæsarem*, & *Catulum*, & *Caluum* lectum est, quorum vacillat auctoritas: Cum iam fulua cinis fueris.

52 ¶ *Colus, gen. femin.* Cic. *Orat.* lib. ij. Quid tu Decilla mea, quando ad me venis cum tua colu & lana?

53 ¶ *Capillus, masc.* est generis. Terent. *Phorm.* Capillus passus, nudus pes, ipsa horrida. *Neutros*; Plautus *Mutellaria*: Vide capillum satini compositum sit commode.

54 ¶ *Cursus*, omnium consensu *mascul.* genere dicitur. Virgil. Hic cursus fuit. ¶ *Cursura femin.* Plaut. *Asin.* Non me vides ex cursura anhelitum etiam ducere? Idem *Cistellaria*: Pol accubituram mater magis sum exercitare, quàm à cursura sum tardiuscula.

55 ¶ *Curriculum neutro* genere. Cicero *Tiræo*: Rare igitur & mente diuina ad originem temporis curris curriculum inuentum est Solis, & Lunæ.

56 ¶ *Culest*, pro qualis est, *neutro* positura pro *masc.* Plaut. *Amph.* *Ædopol* condignum donum culest, qui donam dedit.

57 ¶ *Contagio, femin.* genere appellatur. *Salust* Post vbi contagio quasi pestilentia inuasit. ¶ *Contagia neutros*; Lucretius libro tertio. Quandoquidem penetrant in eum cõtagia morbi. Virgil. Nec mala vicini pecoris contagia lædent.

58 ¶ *Catella*, diminutiuum est *catenarum*, & dicuntur genere *femin.* *Cæcilius Plocio*: *Catellæ neutrum* à *catellis* similiter diminutiuum. Plaut. *Curcul.* Delicatum te hodie faciam cū carello, vt accubes. ferreo ego dico.

59 ¶ *Corium, neutri.* est gen. ¶ *Corius mascul.* Plaut. *Pæn.* Treis facile corios contriuisi bubulos. Var. *Eumenid.* Nunc corius vñm tuus depuuit, pergis hera.

60 ¶ *Calce, est generis fem.* Virg. lib. xij. Ferrata calce fatigat. *Calx masc.* Plaut. *Pænulo*: Quin prius disperibit faxo, quàm vnum calce cœcuerit. Var. *Margopoli*, *αἰεὶ ἀπὸ τῆς*; Nemini 60 Fortuna

Fortuna curram à carcere intimo missum leui, inoffensum per æquor candidum ad calicem sibi.

61 ¶ *Cortex* vtriusque est generis. *Mascul.* Varro Prometheo lib. Tum visus supremus cortex, aut cacumina Morientum in quercu, & arborum altitudine. Idem Tichono, *sei 74-100*: Sic inuitata matura anima corporeum corticem facile relinquit. Virgil. lib. vij. Raptus de subere cortex. *Fem.* verò Bucolicis: Tum Phaethontides musco circumdat amarae Corticis. Lucretius lib. iiii. Quæ quasi membrana, vel cortex, nominanda est.

62 ¶ *Calor* generis masculini. Virg. Georg. lib. ij. Si non tanta quies iret frigidusque, calorémque Inter, & exciperet cæli indulgentia terras. Plaut. Mercatore: Neque frigus, neque calorem metuo.

63 ¶ *Casus* generis mascul. Virgil. Bucolicis: Pinguis & ingrata premeretur casus vrbi. ¶ *Casum neutri*, Noui? Macco: Pecunia quid bonum breue est, respondi, Sardis veniens casum. Plaut. Medico: Parasito cum virgis casum radi poreft.

64 ¶ *Collum neutri* est generis Virgil. docet. Et colla comantia pectunt. ¶ *Collus mascul.* Accius Epigono: Quid cello ire ad eam hem præstò est, eamo collum grauem. Lucilius Satyr. lib. vij. Caldissima ac bene plena iam solorum, atque anferis collus. Idem lib. 27. Modò Sursum modò deorsum, tanquam collus cernui. Cæcilius *apara 200-201* Hunc collum ludo præcidi iube. Idem Synephebis: ad restim res redit. immò collus, non res. nam ille argentum habet. Caro Sercia: Accipite, si vultis, hoc onus in vestros collos, Næuius: Corvtrum scapula plus angulus colli habeat nescio. Plautus Amph. Male, inëtrum, barba, collus. Varro Sexagesi: Vt nitens Pauonis collus nihil extrinsecus humens.

65 ¶ *Castra* generis sunt neutri. *Femin.* Accius Æneadis aut Decio: Castra hæc vestra est, optimè essis meritis à nobis.

66 ¶ *Copula* generis fem. Accius Phœnissis: Abtorque proram, ac supra tortas copulas.

67 ¶ *Cepe* generis neutri. Lucil. Satyr. libr. v. Flebile cepe simul lacrymosæque ordine talpa. Idem lib. xvj. Hoc aliud longè est, inquit, qui cepe serebat. Varro Bimargo: Aui, & atavi nostri cum allium, ac cepe eorum verba olerent, tamen optimè animati erant. Idem Manio: Dulcem aquam bibat salubrè, & flebile esitet cepe. *Cepe fem.* Lucil. Satyr. li. v. Lippus edenda, acria assidue ceparius cepa lacryta. Varro Eumenid. In somnis venit, iutbet me cepam esse, & fessimum. Idem Cato, vel de liberis educandis: Vt cibo vtatur modico, & idoneo, vt vitet actia, vt est sinapi, cepa, allium.

68 ¶ *Cubitus* mascul. generis, *Neutri*, Lucil. 60

Satyr. lib. xvj. Lysippi Iupiter ista Transiuit quadraginta cubita, altus Tarento.

69 ¶ *Coluber* generis mascul. Virg. Æneid. li. ij. Coluber mala gramina passus. ¶ *Colubra Feminin.* Lucillius Satyrar. lib. xx. Iam discurram petur medius, iam vt Marfus colubras Disfrupit cantu, venas cum extenderit omnes. Turpilius Leucadia: Arripuit colubram mordicus. Varro Eumenidibus: Quid dubitatis vtrum nunc sis cercopitheci, An colubræ, an beluæ, an de albu cibus labus Athenis?

70 ¶ *Contemptus* generis mascul. ¶ *Contemptio fem.* M. Tul. de repub. lib. v. Quæ virtus fortitudo vocatur, in qua est magnitudo animi, mortis, dolorisque magna cõtemptio. Idem de offi. lib. ij. Fortitudo quæ est dolorum, laborum contemptio. Et Hortensio: Magnitudo animi, patientia laborum, mortis, dolorumque cõtemptio. Ita & Tusc. li. j.

71 ¶ *Compendium*, compendiaria. Varro *etia 100-101, 102-103*: Hoc dico compendiaria sine vlla sollicitudine, ac molestia dicundi ad eandem voluptatem posse perueniri.

72 ¶ *Crocium* generis neutri. Sallust. lib. secundo: Iter vertit ad Corycum urbem inclytam pastulusque, nemore in quo crocum gignitur. *Masc.* Georg. lib. iij. Et glaucas salices, casiamque, crocumque rubentem.

73 ¶ *Conatus mascul.* *Neutri*, Accius Atreo: Ego incipio, conata exsequar.

74 ¶ *Candelabrum* generis neutri, vt sæpe, *Masc.* Cæcilius Moletrice: Memini ibi candelabrum ligneum ardentem.

75 ¶ *Cardo* generis mascul. Virgil. Æneid. li. ij. Et emoti procumbunt cardine postes. *feminini*; Graius Peliadibus; Sonat impulsa regia cardo.

76 ¶ *Census* genere mascul. *Neutri*; Cicero Consularo suo: Quorum luxuries fortunata cenla peperit.

77 ¶ *Crines* genere mascul. Virgil. Æneid. li. iij. Et crines flauos. *Fem.* Plaut. Mustel. Gerundum morem cenleo, & capiundas crines tibi. Atta Epigrammatib. Præterea tu sis dissoluta crine capillus.

78 ¶ *Cummi* generis neutri, vt est vsu monoptoton. Tamen fem. Ciuna: Alpinæque cummi, vt sit genitiuus eius, huius cummis, vt puppis, febris, peluis.

D

79 ¶ *Dorsum neutri* est generis. Virg. lib. j. Dorsum immane mari summo. ¶ *Dorsus iterum mascul.* Plautus Milite: Timeo quid rerum gesserim, ita dorsus torus prurit.

80 ¶ *Decorem* generis mascul. Decentiam feminini. M. Tul. de deorum natura lib. ij. Colorum etiam & figurarum, tum venustatem, atque ordinem, & (vt ita dicam) decentiam oculi iudicant.

81 ¶ *Despectum* generis mascul. ¶ *Despiciens-*

tia fem. M. Tul. de offi. lib. ij. Ergo hæc despicientia admirabilitatem magnam facit. Et Tusc. lib. iij. Omnium rerum humanarum contempcione ac despicientia in omni virtute ponamus.

82 ¶ *Dominatio* gen. fem. vt plerumq. Masc. M. Tul. de republ. lib. j. Quid tum, cum es iratus, permittis illi iracundiæ dominarum animi tui? Et de offi. li. ij. Quorum est leuis fructus, incertus dominatus.

83 ¶ *Debitum* generis est, vt manifestum est, neutri. Feminini, M. Tul. pro Plantio: Nam alia est *debitio* pecuniæ, alia gratiæ.

84 ¶ *Diluuium* generis est, vt sapius habetur, neutri. Virg. lib. viij. Diluuio ex illo. Fem. Lucr. lib. vj. Pars etiam glebarum ad diluuiæ reuocatur Inatribus, Horatius carminum li. iij. Horrendamque cultis Diluuiem minitatur agris.

E

85 ¶ *Euentus* generis est mascul. Neutri; Lucr. lib. j. Nam quæcunque cluent, aut his coniuncta duabus Rebus, ea inuenies, aut horum euenta videbis. Idem lib. j. Euentum dici poterit, quodcunque erit actum. M. Tul. Hortensio: Tu me & aliàs nonnunquam, & paulò ante adhortatus es, aliorum facta, & euenta conquirerem. Idem consularis sui li. ij. Atque animo pendens noctu euenta timebat.

86 ¶ *Error* masc. est generis. Virgil. Æneid. lib. x. Gratusque parentibus error. Fem. Accius Neoptolemo. Satis iam dictum est, neq. ego errantia animi prauè morigerabor. Neutri. M. Tul. ad Hirtium lib. ij. Qua in re si mediocriter lapsus sum, defendes mecum tolerabile erratum.

87 ¶ *Epulum* generis neutri est. Fem. Lucil. Satyra. lib. xiiij. Idem epulo cibus, atque epulario Iouis omnipotentis. qui versus vtrunq. designat. Virgilius lib. vj. Epulaque ante ora paratæ Regifico luxu.

88 ¶ *Eruius* generis neutri est, vt plerumq. Fem. Varro, Longè fugit, qui suos fugit: Sed vt his erat, hæc legumina arte praua pauca cicer, eruillam, ac paregia alia spiritia cæteris.

F

89 ¶ *Frontem* fem. gen. Virg. Et frontem obscenam rugis arat. Masc. Titin. Setina: Quasi Hermaphroditus simbriatum frontem gestas Fem. Pacu. Voce suppressa, innata fronte, vultu turpido Cato de re militari: Vna repugnatio est, fronte longo: quadrato exercitu. Cæcilius Subditio: Nam hi sunt inimici pessimi, fronte hilaro, corde tristi Quos neque vt apprehendas, neque vitare scias. Plau. Nam coloratum frontem habet perilis.

90 ¶ *Finem* masc. genere dicimus, Virgil. Æneidos lib. x. Hic finis fandi. folio tum lupiter aureo Surgit. Fem. Lucretius: Et merito.

nam si certam finem esse viderent. Acc. Phœnissis: Neque vlla intereà finis curis datur. Virg. Æneid. lib. iij. Quam fessis finem rebus ferat. Cælius Annal. lib. v. In aliquâ huic bello finem facere. Cassius Hemina Hist. lib. iij. Qua sine omnis res, atque omnes artes, humanitasque aguntur. Var. Meleagris: Currere, vigilare, cfluire, quando hæc facere oportet quam ad finem. Sisenna Histor. li. iij. Et propè mediam ad finem ripæ peruenerant. Varro de vita pop. Rom. lib. iij. Ita huius belli horribilis finis facta.

91 ¶ *Finis* masc. est generis. Feminini; Lucr. lib. ij. Aurea de celo demisit finis.

92 ¶ *Fretum* neutri tantum generis esse volumus. Virgil. lib. iij. Et crebris legitimis freta concita terris. Masc. Lucretius lib. vj. Nam fretus ipse anni permiscet frigus ad æstum. Nonius: Dubij fauentem per fretum introcurrimus. Ennius: Crassa puluis oritur, omnem peruolat cæli fretum. Lucillius Serrano: Cæli nomine, & salis fretus. Varro Gallo, aut Fundanio: Inter Italiam & Siciliam, qui est fretus inter Rhegium, & Messanam.

93 ¶ *Fauor* est generis mascul. Fem. Accius Oenomaio: Augustam adhibeant Fauentiam more obscæna dictis segregans.

94 ¶ *Fetus* masc. Virgilius Georg. lib. iij. Aut ouium fetus, aut vrenteis culta capellas. Virgil. Bucolic. fem. At tu, Si fetura gregem suppleuerit, aureus esto. Idem Georg. lib. ij. Carera nec fetura habilis, nec fortis araris.

95 ¶ *Frenos* mascul. Virg. lib. iij. Et stabulis frenos audire sonanteis. Neutro Virg. lib. ix. Frenaque bina eius, quæ nunc habet aurea Pallas. Accius Paride: Frena thesauri equorum accommodant.

96 ¶ *Forum* generis neutri. Masc. Lucil. lib. iij. Romanis ludis forum olim ornatus lucernis. Sallust. lib. j. Illam nautis forum. Pomp. Petitore: Balnea, forus, macellus, fana, portus, porticus.

97 ¶ *Frigus* neutri gen. vt plerumque. Fem. Varro, cras credo, hodie nihil: Atque vt igni feruido medullitus aquiloniam intus seruat frigidinem.

98 ¶ *Fulmentum* neutro, vt est in prouerbio veteri, quo Varro vitur sapius, fulmentum lectum scandunt. Femin. Lucillius lib. xxvij. Fulmentas eis atque æneis subducere. Et lib. 4. Sufficit huic, dum fulmentas quattuor addit. Plau. Trinummo: Fulmentas iubeam supponi foco.

99 ¶ *Famulatio*, vt dominatio plerumque generi feminino. Masc. Cic. de amicitiis: Aut in fabulis, qui aliquandiu propter ignorantiam stirpis & generis in famulatu fuerint, cogniti sunt, & aut Deorum, aut regum filij inuenti sunt.

100 ¶ *Fluuus* masculini generis. Femin. vt annis

amnis plerūque. Sifen. Hist. lib. iij. Quod oppidum tumulo in excelso loco, propter mare, paruis mœnibus, inter duas flumias, intra Vesuvium collocatum. Idem eodem: Transgressus flumiam, quæ secundum Herculanæum ad mare pertinebat.

101 *Flexus*, genere masculin. Virg. Georg. lib. j. Maximus hic flexu sinuoso elabatur anguis. *Femin.* Cic. Orat. Cùm alter alteri obicit vocis inflexiones. Idem eodẽ: Ipse se moderans ex virili laterum flexione.

G

102 *Guttur*, neutri est generis. Virg. lib. vj. Ille fame rabida tria guttura pandens. *Masc.* Plaut. Milite glorioso: Nam nimis calebat, adurebat gutturem. Lucil. Et ventrem, & guttorem eundem. Nævius: Ingurgitavit utque ad imum gutturem? Var. Lege Mænia: Exercebam ambulando, ut siti capacios ad cenam veniret guttur. Plaut. Aulularia: Etiamne ob turas inferiorem gutturem?

103 *Genu*, neutri est generis. Virg. lib. v. Genua labant, vastos quatit æger anhelitus artus. *Masc.* Lucillius Satyrarum lib. iij. Hæret verticulis adfixum in posteriore Parte, atque articulis ut nobis talus, genusque est.

104 *Gelu*, neutro genere. Titus Livius: Pisia diacematio foro præstatur virtuti laus gelu, sed multo ocyus venio tabescit. *Mascul.* Afranius Epist. Quis tu es vêtoso in loco Soleatus intempesta nocte, sub diuo. Aperto ca-
30 pite, silices cùm findat gelus? Acc. Prometheus: Tum profusus flamine hyberno gelus. Cato Originum lib. ij. Qui aquatum & lignatum videntur ire, securum atque solum ferunt, gelum crassum excidunt, eum loro colligatum auferunt.

105 *Grando*, generis feminini. Virg. Geor. lib. j. Quam multa in tectis crepitans salit horrida grando. *Masc.* Var. Triodite, *æi ἀπειτῆς; ἢ ποσειδῶν*: Nec coruscus imber alto nubilo cadens Multus, grandine implicatus albo.

106 *Gladius*, *masc.* Neutri. Lucil. Hærebat mucro gladium in pectore totum.

107 *Ganeum*, neutrum. Varr. Selsquilyffe: Qui se in ganeum accensum coniecit amica.

108 *Grues*, genere femin. Virg. Georg. lib. j. Strimonæque grues. Lucil. lib. iij. Longior hic, quam grus grue rota cùm volat olim. *Masc.* Labe. Fullonicis: Virum tu hunc, grue Balearicum, an hominem putas esse?

109 *Greges*, ut sæpe, generis mascul. sunt. *Femin.* Lucretius lib. iij. Lanigeræ pecudes, & equorum duellica proles, Bucenæque greges.

H

110 *Horrea*, genere neutro, ut sæpe. *Femin.* Claud. Oratione in Quintium Gallum: Quorum iacent murena vlla horrea, curiæque, &

tabulariæ publicæ. Eiusdem generis tabularias, quo & horreas dixit.

I

111 *Intyba*, generis neutri. Virg. Georg. li. iij. Quoque modo potis gauderent intybariis. *Mascul.* Lucil. Satyrarum lib. v. Intybus præterea pedibus prætenus equinis. Idẽ lib. xxx. Pulmentaria ut intybus, aut aliqua id genus herba. Pomp. Placenta: Rustici edunt libenter, pedibus tristes acres intybos.

112 *Interitus*, generis dicitur, mascul. M. Tul. Philip. lib. ij. Cn. Domitium, non patris interitus clarissimi viri. *Femin.* M. Tul. Verrinarum in frumentaria: Cùm bis in eadẽ provincia magnæ fugitiuorum copia versatæ sunt, tum aratorum interitio facta nulla est.

113 *Insomnium*, generis neutri. *Fem.* Cæcil. Ploc. Consequitur comes infomnia, ea porrò insaniam affert.

114 *Intestinum*, generis neutri. Lucret. lib. iij. Horum intestinum quoduis quale esse putandum est. *Masc.* Var. Margopoli, *æi ἀγχε*: Sensus poræ, verro, hydragogic, cloaca, intestini.

115 *Ingressus*, generis mascul. ut sæpe. *Fem.* M. Tul. Orat. Perfecta hac video hanc primam ingressionem meam, non ex oratoris disputationibus ductâ, sed de media philosophia repetitam.

116 *Iocus*, genere mascul. Cic. pro Cælio: Ludus, iocus, sermo etiam familiarium deferendus. *Neut.* Nævius Protefilao: Clam incunt, irruunt, eachinnos, ioca, dicta risitât. Sallust. Iugurthæ bello: Ioca, atque seria.

L

117 *Lentè*, cõsuetudo femininis genere dici vult. Virg. Georg. lib. j. Nec Pelusiacæ curâ aspernabere lentis. *Masc.* Titin. Lenti calido duella trapula, romice.

118 *Lux*, femin. est generis. Virg. Bucol. Si mihi non hæc lux toto iam longior anno est. *Mascul.* Plautus Aulularia: Luce claro diripiamus aurum mattonis palam. Var. Bimargo: Nos ergo nihil egimus, quod legem Lucaniam luce claro latam scutulans. Idem Ephebo, *æi ἰμμωνῆς*: Hodie si possumus, quod debemus populo in foro medio, luci claro de coquere. M. Tul. de officiis li. iij. Et cùm prior ire luce claro non queo.

119 *Lucrum*, secundum consuetudinem neutri generis. *Masc.* Plaut. Persa: Nunc ea narabo, vnde tu pergrandem lucrum facias.

120 *Labium*, neutri generis. Serenus Oculis: Labiumque insigne reuellit. Labia rursum. *Femin.* Plautus Stichus: Age tibicen, quando bibisti, refer ad labias tibias. Neutius Macho: Exsule verberatio, populus homini labias pugnis cedere. Idem Præco posteriore: Ergo dedita opera te, pater, solum foras Seduxi, ut ne quis esset testis tertius: Præter nos, tibi cû tunderem labias lubens. Lucil. Satyrarum lib.

xxij. Sopiron labias cædit vtrinque secus.

121 ¶ *Lacerti*, generis *mascul.* Neut. Acc. A-treo: Concoquit partem vapore flammâ tribuit verubus lacerta in focos.

122 ¶ *Loca*, generis sunt *neutri*. Virg. *Æne.* j. Loca feta furentibus austris. *Masc.* Virg. *Æneid.* j. Deuenero locos, vbi nunc ingētia cernis Mœnia. Næuius Belli Pœnici lib. vj. Conuenit, regnum simul atque locos vt haberēt. Cicet. Orat. Ducantur duplices loci, vni rebus 10
ipsis, alteri assumptis.

123 ¶ *Lapides*, & *feminino* genere dici possunt, vt apud Ennium: Tanto sublata sunt agmine tunc lapides. ad Homeri similitudinem, qui genere *feminino* lapides posuit.

124 ¶ *Luxuria*, generis *femin.* *Mascul.* Var. Manio: Nec sumptibus finē lepidus statues, finēque, modūque.

125 ¶ *Lusus*, vel ludus genere dicuntur *masc.* *Femin.* lusiones. M. Tul. de finib. bonorum & malorum lib. v. Cū hi verò paululum processerunt, lusionibus, vel laboriosis delectantur. Idem Orat. Qui pila ludunt, non vtuntur ipsa lusione artificio propriæ palestræ. Varro Cato, vel de liberis educandis: Ab huiusmodi lusionibus radices crudelitas agere solet.

126 ¶ *Labrusca*, generis *fem.* Virg. Bucolicis: Syluestris raris sparst labrusca racemis. *Neutro*; Virg. Culice: Denſaque virgultis auidē labrusca petuntur.

127 ¶ *Liba*, generis *neutri*. Virgil. Bucol. Sinum lactis, & hæc te liba, Priape, quotannis. *Masc.* Nigid. de Diis: Deinde surgat, faciat libos quatuor, & intra libos duos à dextra, & duos deucos.

128 ¶ *Lupinum*, *neut.* Var. de re rustica lib. j. Ibi lacum esse oportet, vbi maceretur lupinum.

129 ¶ *Lympha*, aqua genere *femin.* vt sæpe. *Masc.* Lucil. Impermistum lymphorem.

130 ¶ *Licentia*, *fem.* *Masc.* Lab. In paupertatem eo licentiatas.

131 ¶ *Latrina*, genere *femin.* & est lauatrina, quod nunc balneum dicitur. Lucil. lib. xj. Qui in latrina lacūque. *Neut.* Laber. Cōpitalibus: Sequere in latrinum, vt aliquid, gustes ex Cyrica heresi. hic latrinum neutri finem locum dixit. Lucil. lib. vj. Hoc tu aptē, cædit quam latrina petisse.

132 ¶ *Lutum*, genere *neut.* & apud Ciceronē 50
Epistola ad Hirtium lectum est plurali numero. Luta, & limum aggerebāt. *Masc.* Claudius Annalium libro iij. Pluuia, imbrilutus erat multus.

133 ¶ *Lanitionum*, genere *neut.* Virg. Georg. li. iij. Si tibi lanitionum curæ. *Fem.* Laber. Paupertate: Nihil refert mollem è lanitia Attica, An pecore ex hircorum vestigium geras.

M

134 ¶ *Mercatus*, generis habetur *masc.* Se-

renus Ruralibus: Ad mercatū eo villice. Varro Sexagesi: Sumptum comitia habebant, ibi nunc fit mercatus. ¶ *Mercatura* *femin.* Plaut. Trinunmo: Mercaturam eā venalis habuit, vbi rem perdidit. Næuius Militibus Pomeri-nensibus: Instant mercaturam spero, rem faciet, frugi est homo. Lucil. Satyrarum lib. vj. Verū & mercaturę omnes, & quęsticuli instituti. Turp. Lindia: Consilium hoc cepi, literas misi ad senem nostrum, prodesse nobis ex sententia mercaturam. M. Tul. de officiis lib. iij. Ad quos, cū tanquam ad mercaturā bonarum artium sis profectus.

135 ¶ *Mercimonium*, *neut.* Plaut. Amphit. Vt vos in voftris vultis mercimoniis. Turpil. Thraſyleonte: Videre cupio nostrum mercimonium.

136 ¶ *Melos*, genere *neutro*; Næu. Lycurgo: Suaue summum melos. *Mascul.* Acc. Bacchis: Vacci, acri, crepitates melos. Pacuu. Peribœa: Theſiantem, fremitu concidi melum. Varr. Parmē: Paci huius nascūtur pueri rhythmus, & melos. Idē Cato, vel de liberis educandis: Omnes enim qui loquūtur habere debēt quosdam melos.

137 ¶ *Medimum*, generis *neut.* *Masc.* Lucil. Satyrarum lib. xv. Præterquam in precio primus semisse, secundus Nummo, tertius iam pluris, quā totus medimnus.

138 ¶ *Margaritum*, generis *neut.* Var. ἰκατόμ-βη, καὶ ἑξοσίον: Vbi illa phalera, gemmęque ephippia, Er arma margarito candicantia: *Femin.* Varro Papiapapæ, καὶ ἰκατόμιον: Imperito nonnunquam concha videtur margaritā, vt amisi smaragdos. M. Tullius Verrinis de Signis: Vllam gemmam, aut margaritā. Var. Marcipore: Altera exorat patrem librā ocellatorū, altera virum semodium margaritarū.

139 ¶ *Messē*, generis *fem.* *Masc.* Lucil. lib. xxvij: Potius, quā non magnam messē esse, non probam vindemiam.

140 ¶ *Mendum*, *neutro*. M. Tul. ad Atticum lib. ij. Castricianum mendum nō corrigeres. *Femin.* M. Tul. Verrinis: Quæ mendosa denique litora. Lucil. Nam in quibus menda omnibus in rebus fiunt, fierique potis sunt.

141 ¶ *Metus*, *mascul.* Næuius: Magni metus tumultus pectora possidet. *Femin.* Ennius, Ni metus vlla tener rite in virtute quiescunt;

142 ¶ *Murmur*, *neutri* est generis. *Mascul.* Varr. Sexagesi: Iactari fumus, vt deportare, murmur sit verus.

143 ¶ *Mundus*, muliebris, generis *mascul.* *Neut.* Lucil. libr. xvij. Legauit quidam vxori mundum omne, penūque.

144 ¶ *Miseria*, vt sæpe, generis *femin.* *Neut.* Labirius Carcere: Homo frugi, quod tibi relictum est, miserimonium retines.

N

145 ¶ *Nundina*, generis sunt *femin.* Var.

Ma

Var. Marcipote: Maiores sunt pueri, hi pusilluli nigri, qui spectant nudinas, ut magister dimittat iuus. *Masc.* Lucil. lib. xxvj. Paucorum atque hoc pacto si nihil gustat inter nudinum. *Var.* *ἡσπρόδιδασκαλῆα*: Quoties piscus homo, ac rusticus Romanus inter nudinū barbam radebat. Idem *ῥαφῆ ἰσπίπρω*: Romam ipsam in arcosice, non qui in orbe inter nudinum calumniarentur. Idem rerum humanarum lib. xx. Decemviri cum fuissent arbitrati binos nudinum diuisum habuisse.

146 *¶ Nasus masc. Neut.* Lucil. lib. vij. Quos oculi non sunt, neque nasum, & qualia sunt. Idem lib. xxij. Nasum rectius nunc homini est sura, nec pedes dicit.

147 *¶ Nepos dicit & femina potest.* Ennio auctore quæ nunc neptis dicitur. Iliada: Neptos quas ærumnas terulisti?

148 *¶ Nuntius generis mascul.* *Neutro* apud antiquos non receptæ auctoritatis lectum est, sed doctos.

149 *¶ Nervus masculini sunt generis*, sicut plerumque. *¶ Nervia femini.* apud doctos lectum est sæpe. Verum *Var.* *ἄνευ δὲ λέγει*: Scientia doceat, quemadmodum in psalterio est, tendamus nervias. *Neut.* *Var.* *ἄνευ δὲ λέγει*: Et id dicitur suam Briseidem producere, quæ eius nervias tractare solebat.

150 *¶ Noualia genere neut.* Virg. Bucolicis: Impius hæc tam culta noualia miles habebit? *Femin.* Virg. Georg. lib. ij. Alternis tonfas idem cessare noualeis.

O

151 *¶ Obsequium neutro genere habetur.* Terent. Andria: Obsequium amicos, veritas odium parit. *¶ Obsequela femini.* Plaut. Afinaria, Qui mihi auscultabant, faciunt obsequelam. Turpil. Epiclerus: Neque offerre hunc diutius errari, & conqueri necesse suæ obsequelæ. Idem Trasileone: Cum interea nihil quicquam à me est præmij, neque erat tuæ benignitatis, atque obsequelæ. Sallust. Historiarum lib. ij. Ibi Fimbriana seditione, qui regi per obsequelam orationis, & maximè odium Syllæ graues, carique erant. Afran. Priuigno: Quæ mihi sit grata ipsius obsequela.

152 *¶ Ostrea generis femini.* Lucil. Satyr. li. ij. Ostrea nulla fuit, non purpura, nulla Peloris. Turpil. Demetrio: In acta cooperta age inoras ostreas. *Var.* *ὅτι τῆ βαλῆ μύρον, ἀπὸ ἐνὶ τῆ ἐλάσ*: Nec multum numus piscis ex salo captus helops, neque ostrea vlla magna capta quiuit palatum suscitare. Afranius Excepto, Conchas: echinos, ostreas marinas. M. Tul. Hortensio: Sollertiaque eam, qua posset vel in tegulis profeminare ostreas. *Var.* Sexagesi: Tunc nuptiæ videbant ostreas Lucrinas. *Neut.* Lucil. Satyrarum lib. ix. Quid ergo si cerno ostrea Cognorim fluium, limum, ac cenum sapere ipsum? Idem lib. xiiij. His itidem

in cœna, dabis ostrea millibus nummum Empta. *Var.* *ἵσος πότε, ἀπὸ ἐνὶ τῆ*: Non posse ostrea se Romæ præbere, & echinos.

153 *¶ Oues generis femini.* ut plerumque. *Masc.* *Var.* Rerum human. lib. ij. Ut etiam putantibus qui oues duos, non duas dicunt. Homer. secutos, qui ait *μὴ δὲ τῆ*. Idem Terentio: Quando citatus neque respondit, neque excitatus est, eum ego vnum ouem multam dico.

154 *¶ Obsidio fem.* genere; Virg. Æneid. li. iij. Cingique urbem obsidione videret. *Neut.* Ennius: Cum suo obsidio magnus Titanum premebat.

P

155 *¶ Putei sunt generis masc.* Virg. Georg. lib. ij. Ad puteos, aut alta greges ad stagna iubeto, Currentem ilignis potare canalibus vndam. *Neut.* Varro Gallo vel Fundanio: De miris, secundò de statuis, aquis, ut sunt lacus, & stagna, & putea, & maria.

156 *¶ Piscatio generis*, ut sæpe, *femini.* *¶ Piscatus masc.* Cic. de finibus honorum & malorum lib. ij. Istius generis afortos iucundè putat viuere, mundos, elegantes, optimis cocis, pistioribus, piscatu, aucupio, venatione.

157 *¶ Puluis genere masculino,* ut sæpe. *Femin.* Ennius lib. viij. Annalium: Iamque ferè puluis ad caelum vasta videtur. Idem lib. viij. Iamque ferè puluis fulua volat.

158 *¶ Posticum femini.* genere consuetudine appellamus. Lucil. Satyr. lib. iij. Non peperit, verum postica parte protundit. *Var.* *ῥα φῆ ἰσπίπρω*: Pertexit interiores partes domus postica (ut ait Plautus) penitissimè. Titinnius *neutro* in Veliterna dici probat. Atque duo postica, quæ loco mercede. Idem Fullon. Si quis hodie præter has posticum nostrum pepulerit. Lucil. lib. viij. Pistrinum appositum, posticum, sella, culina. *Var.* Prometheo lib. ij. Retrimenta cibi, quæ exierunt per posticum, vallem fecerunt.

159 *¶ Partus masculini est generis Virg.* Quin idem Veneri partus suus & Paris alter. *¶ Partitudo, & partio femini.* Plaut. Aulularia: Probrum, propinqua partitudo cui appetit. Idem eadem: Nam probrum atque partitudo propè adest. Afran. *¶ Opifco:* Non dolorum partionis veniet in mentem tibi, Quos misera pertulisti, ut partum proiiceret pater? Plaut. Truculento: Horresco misera, mentio quòd fit partionis.

160 *¶ Præsepia neutri sunt generis.* Virg. lib. xj. Qualis ubi abruptis fugit præsepia vinclis. *Femin.* Plaut. Curculione: Quin reciperet se huc cessum ad præsepia suam. Idem ad meum herum arbitrum vocat me hic intra præsepia meas. *Var.* de Republ. lib. j. Contra hic laudabatur ab illis. Is habebat culinam rusticam vna præsepia latam, cellam vinaria.

161 § *Panis* consuetudine masculino genere appellatur. *Neut.* Plaut. Curculione: Hæc sunt ventris stabilimeta, pane, & asla bubula.

162 § *Pingue est*, pro pinguis est, *neutrum* pro alio genere positum. Noui⁹ Triperdita: Si autem pingue est, malè cubandum est putrem panticas.

163 § *Perdix* & masculino genere dici potest. Varro Admirandis: Perdicas Bccorios.

164 § *Palpebrum* genere neutro consuetudo dici vult. § *Palpebra femin.* Lucretius li. iij. Brachia, Palpebraeque cadunt, poplitæque cubant. Var. Papiapax, *καὶ τὸ κομμοῦ*: Quos callicepharo naturali palpebrae Tinetae, vallato mobilis septos tenent. M. Tul. de Orat. li. ij. Munitæque sunt palpebrae, tanquam vallo pilorum.

165 § *Pannus* vsu generis *masc.* *Neut.* *Neut.* Tabel. Qui habet uxorem sine dote, pannum positum in purpura est.

166 § *Purpurissum* genere neutro; Afranius Homine: Cedo purpurissum. *Femin.* Næuius Sannionibus: In licio, cretam, cerussam, purpurissum.

167 § *Pernicies* generis *feminis*; Lucillius Satyr. lib. ij. Pestem, perniciemque catax, quæ & Manlius Nou. *Neut.* Acc. Menalippo: Paratus sum ubi vis, petere pestem, perniciem.

168 § *Palumbi femin.* Virg. Bucolicis: Nec tamen interea rauca tua cura palumbes. *Masc.* Lucil. lib. xiiij. Macrôlsque palumbos. Plaut. Bacchidibus: Qui enim intelligo duarum expertis palumbem. Pompon. de Vite: Quo palumbem unum ex ore tollit.

169 § *Pigror* generis *mascul.* Lucil. Satyr. li. x. Languor, & oppressit pigror, torporque quietis.

170 § *Pigna* Ennius lib. xvij. Potestate pigne sufferre laborem. Acc. Clytemnestra: Omnes gaudent facere rectè mali pignem. *Femin.* pigritia.

171 § *Pala* genere *femin.* *Neut.* Var. Flexatibus, *καὶ τὸν ἀπὸ τῆς παλάμης*: Quid tu non vides in vineis, quòd tria pala habeant, tripales dici.

172 § *Periculum* generis *neutri.* Terent. Andr. At istuc periculum fieri in filia graue est. Periclitatio *femin.* M. Tul. de Deorum natura lib. ij. Sicut ex quibusdam stirpibus, & herbis, quarum vtilitates longinquè temporis vsu & periclitatioe percepimus.

173 § *Paratus* generis *masc.* Paratio *femin.* Afranius Priuigno: Silentio opus est, nulla inest paratio.

174 § *Penus* generis *femin.* Lucil. Magna penus paruo spatio cõsumpta peribit. *Masc.* Pomp. Dogali: Vnum penum, quæ omnem: ceterum aliam præberem penum. Næuius: Do facta meum in penum componam sati⁹ est. *Neutri* etiam lectum est apud plurimos, quorum auctoritas non probatur.

175 § *Polypus* generis *femin.* Lucil. libro xxix. Paulisper cui medentia medem hæc se vt polypus ipsa.

176 § *Paupertas* generis *femin.* *Neut.* Cæcilius Plocio: Ibo ad forum, & pauperi tutelam geram.

177 § *Papauer neut.* Virg. Spargens humida mela, soporiferumque papauer. *Masc.* Varro Admirandis: Infria scni papauerem. Plautus Afanaria: Formicis obitiis papauerem.

178 § *Pileum* generis *masc.* Plaut. Captiuis: Pileum, quem habuit, diripuit, eumque ad caelum tollit. *Neutri*; Plaut. Cornicul. Te obsecro, Lyde Pileum meum, mi fodalis, mea salubritas.

179 § *Prosecta* exta, quæ aris dantur ex fibris pecudum dissecta, sunt generis *neutri.* Licinius Macer Ornithogonia: Vulgari tosta vapore cum virgis prosecta ferunt. *Femin.*

Lucil. lib. xiiij. Cenam, inquit, nullam, neque Diuo prosectam vllam. Var. Rerum diuin. lib. xj. Proficiem extorum vel in mēsam porrigere.

180 § *Pedis*, quem nos pediculum dicimus, generis *masculini* est. Nouius: Est pedis vnus ingens in naso. *Femin.* Plaut. Vidularia: Vbi quamque pedem videbat, suffurabatur omnis.

181 § *Pluuia*, vt sæpe, generis *femin.* Virg. Georg. lib. j. Tunc cornix plena pluuiam vocat improba voce. *Masc.* Laberius: Latè loquente qui pedem ex taberna tulimus, tantum cum staret pluoer.

182 § *Pistillus* *masc.* Nou. minia medicarum: Lacrymæ cadent, calet pistillus. Idem Fullo-nibus: Testes pestinas pistillos mihi cantent. *Neut.* Muntius: Pistillum grande est.

183 § *Propago* propages, vt sæpe, generis *femin.* Pacui⁹ Antiopa: Saluete gemini, mea propages sanguinis. *Neut.* Ennius: Boni secunde forent fructus, vt æque propaginem.

184 § *Patibulum* genere *neutri.* *Masc.* Lucil. Rerum humanarum lib. xxj. Deligata ad patibulos, deligantur. & circumferuntur, cruci defiguntur. Plautus Carbonaria: Patibulum ferat, per urbem, deinde affigat cruci.

R

185 § *Rictus* generis est *masc.* Titinnius: Caue, exproge frontem, habeat semper factos rictus. § *Ricta* *neutri*; Lucil. lib. v. Mollia ricta tremunt duros nudantia dentes. M. Tul. de Signis: Vt rictum mentumque eius paulò sit attritus.

186 § *Rogus* *masc.* generis; Virgil. Æneid. li. iij. Hoc rokus iste mihi, hoc ignes aræ que parabant. *Neut.* Afran. Epistola: Pulcrè hoc incendi rogam, ardet, tenetur, hoc sepulcro sepeli licet.

187 § *Rudens* generis est *masculini*; Virg. Æneid. lib. ij. Excussòlsq; iubet laxare rudetes.

Femin.

Femin. Plautus Rud. Dum hanc rudentem complico.

188 ¶ *Reticulum*, genere *masf.* M. Tullius Verrinarum actione vij. Reticulūque sibi ad nares admouebat, tenuissimo lino, plenum rosæ. Fenestella Annal. Fascem pectoralis reticulus. *Neutr.* Claud. lib. i. Prius hisce auctoribus inde reticula galearia.

189 ¶ *Ramenta* generis *neutri*, vt sæpe. *Femin.* Plautus: Ramenta siam plumbea propensior.

190 ¶ *Rastro*, genere *masf.* dicimus, vt apud Virgilium & Terentium. *Neutr.* apud Corneliū Celsum: Omnes rastra & artolunt, & adigunt.

191 ¶ *Rapius* generis *masf.* *Fem.* Terentius Adelph. Disperij Ctesiphonem audiui filium Vnā affuisse in raptione cum Æschino.

192 ¶ *Reditus*, generis *masf.* Virgilius Æneid. lib. iij. Nostri reditus expectarique triumphi. *Femin.* M. Tul. Philippicarum lib. i. Exponam vobis breuiter consilium profectiois, & regressiois meæ. Varro Rerum humanarum libro xx. Omnes Tarquinius eiecerent, ne quam redictionis per gentilitatem spem haberent. Idem eodem: Ad milites facit reuersionem.

S

193 ¶ *Sexus*, *masf.* generis esse manifestum est. *Neutr.* Sallustius dixit Historiarum lib. ij. At Metellus in vltiorem Hispaniam post annum regressus, magna gloria concurrentium vndique virile, & muliebre sexus per vias, & tecta omnium viscebantur. Sisenna Histor. lib. iij. Tum in muro virile, ac muliebre sexus populi multitudine omni collocata.

194 ¶ *Specus*, genere *masf.* Varro Rerum diuinarum lib. iij. Ibi cum amissam capram desiderarent, animaduertissentque quendam specum tenebricosum. Ennius Lytris: Inferum vastos specus. *Femin.* Ennius Annalium lib. xvij. Concaua sub montis late specus intus patebat. Accius Nytris: Inde aduenio montem Oetam, scruposam specum.

195 ¶ *Strigilim* manifestum est esse generis *femini*. *Neutri*, Varro Bimargo: *στριγιλις* enim est vera, cum in candelabro pendet strigilis.

196 ¶ *Sortes*, genere *femin.* Virgilius lib. x. Nescia mēs hominum fati, sortisque future. *Masf.* Virgilius libro iij. Quæ sortitus non pertulit villos.

197 ¶ *Salis*, genere *masf.* Terentius Eunuchō: Labore alieno magnam partam gloriā, Verbis sæpe in se transmouet, qui habet salē, Quod in te est. Plaut. Mercatore: Quam si in aquam indideris salē. *Neutr.*; Varro Commentario veteri Fabij pictoris legi-

mus: Tesfit & sale, quo sale fordidum vestum est, & ollam rudem faciliē abiectum est, & postea id sal virgines Vestales terra ferrea fecant.

198 ¶ *Socrus*, & *mascul.* genere veteres dici posse voluerunt. Næuius Pellico: Desine soci tuo, fratri patri meo.

199 ¶ *Salum*, *neutri* generis est vulgari consuetudine. *Mascul.* Ennius Hecuba: Vndan-tem salum.

200 ¶ *Sibilum*, *neutr.* genere, vt apud Serenū: Suauē sibilum. *Masf.* Virgilius Bucolicis: Nam neque metantum venientis sibilus austri. Lucillius: Saxa & stridor: vbi atque erunt dum sibilus institis.

201 ¶ *Sagum* generis *neutri*, vt plerunque. *Mascul.* Ennius: Tergius igitur sagus pinguis opertat. Varro Virgula diuina: Cum neque aptam mollis humeris fibulam sagus ferret.

202 ¶ *Spari*, quod est genus teli *masf.* genere, vt est apud Virgilium: Agrestisque manus armat sparum. *Neutr.*, Lucillius: Tum spara, tum rumices.

203 ¶ *Sanguis*, *masf.* generis in consuetudine habetur. Virgilius Æneid. lib. ij. Vos quibus integer æui Sanguis ait. *Neutr.*; Ennius Hecuba: Heu me miseram Interij, perdunt lauerē sanguen sanguine. Lucretius lib. primo: Visceribus viscus gigni sanguenque creati. Accius Amphitryone: Cum patre paruos patrum hostifce sanguine sanguen viscere suo. Idem Æneadis aut Decio: Vim gallicam obduc contra in acie exercitūve Patrum hostili fusum sanguen sanguine Varro Cosinotoryne, *ἠὲρ ὁδοῦς νόστος*: Africa terribilis cōtra concurrere ibis, atque Æneæ misceri sanguine sanguen. Cicero de finibus bonorum & malorum, libro quinto: Quotusquisque est, cui mors cum appropinquet, non fugiat timido sanguen, atque exalbescat metu?

204 ¶ *Subcubaneum* positum pro succuba. Titinnius testis est, in Psaltria: Contemplati ancillas quam arbitrer illarum subcuboneū esse.

205 ¶ *Simile* est pro similis est. pro *mascul.* positum neutrum. Titinnius Fullonibus: Formicę pol persimile est rusticus homo. Næuius Gymnastico: Pol haud parasitorum aliorum simile est. Næuius Militibus Pomptinesibus: Tu pueri pusilli simile es. quia enim ad os fers, quicquid nactus es.

206 ¶ *Schema*, *femin.* gen. dici veterum vsurpat auctoritas. Plautus Amph. Quod ego huc processi sic, cum seruili schema. Pomponius Prostibulo: Si valebit plus in buccam veteret si dicin' schema? *Neutr.*; Næuius Lycurgo: Pergite thyrsigeræ Bacchæ modo bacchico cum schemate. Lucil. lib. xxix.

In gymnasio vt schema antiquo est, peccatores retinerem.

207 ¶ *Scrobes*, femin. genere. *Masc.* Plautus Amph. Ibi scrobes fodito sexagenos in dies. Idem Aulularia: Ego escodiebam in die denos scrobes. Varro Rusticarum rerum libro primo, scrobiculū dicit. Idem Manio: Quod dum administrant in scrobe fodiendo, inueniunt arcam.

208 ¶ *Syngraphas*, fem. gen. M. Tul. auctore dicimus: Præ negotiatoribus Achaëis syngraphas, quas nostra voluntate conscripsimus. *Mascul.* Plautus Afnaria: Agedum istum ostende, quem conscripsisti, syngraphum.

209 ¶ *Silex*, omnium consensu femin. appellatur genere. Virgilius Bucolico: Ah filice in nuda. *Masc.* Lucret. lib. i. Vnde queant validi silices, ferrumque creari. Idem libro quinto: Non ruere auulsos silices à montibus altis.

230 ¶ *Spice*, generis sunt feminini. Varro Sexagesi: Si canis sit è carello, sic è tritico spica. M. Tul. de finibus bonorum & malorum lib. quarto: Non enim quod facit in frugibus victum ad spicam perduxerit. *Masc.* Tul. de senectute: Calamòque erecta geniculato, vaginis iam quasi pubescēs includitur, ex quibus cum fundit fruges spici ordine structas. Varro lege Mania: Neque in bona segere nullum est spicum nequam; neque in mala non aliquod bonum.

231 ¶ *Squalor*, mascul. est generis. *Femin.* Accius Eurycle: Pro dii immortales speciem humanam, inusitatam, egregiam, indignam clade & squalitudine. Idem Telepho: Nam etsi operata squalitate est, luctuque horrificalli. Var. Manio: Ager derelinqueretur, ac periret squalē, scabre atque illunie & vastitustine. Lucil. Squalitate summa, scabie summa, erumna obrutam.

232 ¶ *Suasiones*, gen. fem. *Neutri;* Accius Clytemnestra: Scibam hanc mihi supremam lucem, & seruitutis finem dari.

233 ¶ *Scutum* generis *neutri.* *Mascul.* Turpilii Demiurgo: Quia non minus res hominem, quam scutum tegit.

234 ¶ *Seplasiū*, generis *neutri.* Varro, ἀπὸ πόλις, ἢ ἐκ ἡλιβαλλίας. Doti dato insulam Chium, agrum Cæcubum, Seplasia Capuae, macellum Romuli. *Seplasia fem.* Varro Synephebo, ἢ ἐκ ἡμιονίας: Hic narium seplasiae, hic hedyus Neapolis. Pomponius Quiinqua tribus: Venit, inquit, rogatum nos, quando nostrae essent seplasiae.

235 ¶ *Stupor*, generis *mascul.* ¶ *Stupidatē fem.* Accius Epigono: Ita imperitus stupiditate erumpit se, impos consilij.

236 ¶ *Statura* gen. fem. Lucillius lib. xxviii. Quare pro facie, pro statura, status. *Masc.* M.

Tul. de offic. lib. i. In corporis denique motu, & statu cernitur.

337 ¶ *Stirpem* generis *femin.* Virg. Æneid. lib. vij. Heu stirpem inuisam, & fati contraria nostris Fata Phrygum. *Masc.* Ennius Annal. lib. v. Omnes Pyrrhus, vti memorant, à stirpe supremo. Pacuuius Atalanta: Dubito quam infistam viam, aut quod primordium Capissam ad stirpem exquirendum. Virgil. Æneid. lib. xij. Nanque diu luctans, lentoque in stirpe moratus.

238 ¶ *Satio*, generis *femin.* Virg. Georg. lib. j. Vere fabis satio. *Masc.* tamen M. Tul. de senectute: Quid ergo vitium ortus, satus, incrementa commemorem?

T

239 ¶ *Tactus*, generis *mascul.* vt saepe. *Femin.* Cicero Tusc. lib. iiii. Qualis hæc aurium, tales sunt & oculorum, & tactionum, & odoracionum, & saporum.

240 ¶ *Talis*, positum pro talis. Titinnius Setina: Accede ad sponsum audaciter, virgo nulla est, tale etiam est.

241 ¶ *Tonitrus*, positum pro tonitru. Plautus Amph. Strepitus, crepitus, sonitus, tonitrus.

242 ¶ *Tergum*, *neutro* genere dici, & consuetudo, & veterum confirmat auctoritas. Plautus Pseudolo: Nunquam ædopol vestrum durum tergam erit, quam hoc terginum meū. *Masc.* Plaut. Afnaria: Habeo opinor familiarem tergam, ne quaram foris.

243 ¶ *Textus*, *mascul.* est generis. *Neutri;* Lucret. lib. v. Treis species tam dissimileis, tria talia texta. Idem libro sexto: Propter dissimilem naturam, textaque rerum. Accius Nyctegresia: Scendit hora laterum texta Vulcani vorax.

244 ¶ *Terricula*, generis *femin.* *Neutri;* Acc. ἢ ἀπὸ τῆς μύχης: Vbi nunc terricula sita sunt. Idem Telepho: Proinde hæc ista tua aufer terricula: atque animum iratum comprime.

245 ¶ *Torquem*, gen. *mascul.* Lucil. Satyr. lib. xi. Cōuentus, pulcer, braca, saga, fulgere torques Magni. M. Tull. de offic. lib. iij. Atque hic Titus Manlius is est, qui ad Anicenum, Galli, quem ab eo prouocatus occiderat, torque detracto cognomen inuenit. *Fem.* Varro ἢ ἀπὸ τῆς, ἢ ἐκ τῆς ἰσχυρίας: Tela dextra vibrant, rursatia emicant, atq; insignibus Martis torques aureæ, & scuta celata Hiberō argēto graui crebra fulgent. Claudius Quadrigarius describens Manlij Torquati pugnam: Vbi eum euerit, caput præcidit, torque detraxit, eandemque sanguinolentam sibi in collum ponit. Varro de vita populi Rom. libro i. Audi pondo duo millia acceperunt ex ædibus sacris, & matronarum ornamentis, à quibus postea id aurum, & torques aureæ multæ relata Romam, atque consecrata.

246 ¶ *Timor*, generis *masf.* [timiditas] *fem.* Pacuvius Periboca: Et fare quæ cor tuum timiditas territat. M. Tul. de repub. lib. ij. Esse autem angores, si miseria afflicta, atque abiectas timiditate, & ignavia. Idem de Orat. lib. ij. Pudore à dicendo, & timiditate ingenua quadam refugisti. In eodem: Neque illa mihi cautio, & timiditas incauti, propter præstantem prudentiam Crassi negligenda est.

247 ¶ *Tractus* generis *masf.* Varro, mutuū muli scabunt, *ἄνδρομοῦ*: vt venalem tuniculam poneret quotidie, vt videret, torum denique etiam suis manibus lanæ tracta ministrasset infectori.

249 ¶ *Tribula*, *fem.* Virg. Georg. lib. j. Tribulaque, traheaque, & iniquo pondere raffri. *Neuro.* Varro Rerum rustic. lib. j. Quod fit apud alios iumentis, hic tribulo fit.

250 ¶ *Torpor* generis *masf.* Lucret. Tantus conduxerat omnia torpor. *Torpor fem.* Salust. Hist. lib. j. Hæc si placent, si tanta torpore animos obrepfit.

251 ¶ *Tapete* generis *neutri.* Turpilius, & Cæcilius: Glabrum tapete. *Masf.* Virg. Pulcròque tapetas.

252 ¶ *Tributum neuro:* sed *masf.* Cato Originum libris: Ne prædia in lubricum dirigentur, cum tributus exigeretur.

253 ¶ *Testa* genere *femin.* sæpe inuenitur. *Neuro* apud obscuræ auctoritatis, sed summos scriptores legimus.

254 ¶ *Turdi masf.* sunt generis, vt plerunque lectum est. *Fem.* Varro Quinquatribus: Tu Pledi contra audes dicere, cum in eborato lecto, ac purpurei operis toro cubare videas agrotum, & eius prius album, quam tympan subducere malis?

255 ¶ *Tarditas* generis *fem.* *Masf.* Varro Bimargo: Ne me prædatus versuum tardor, ne prenet tarte cum pytimon certum.

256 ¶ *Tibia* gen. *fem.* *Masf.* Varro Modio: Quare meas lubidines, ac tibias bilingos.

257 ¶ *Tartara* genere *neuro.* Virg. lib. vj. At læua malorum Exercent pœnas, & ad impia tartara mittit. *Masf.* Virg. lib. vj: Tum tartarus ipse Bis patet in præceptis tantum.

V

258 ¶ *Vterus*, *masculino* genere dicuntur. *Neuro.* Plautus Aulul. Perij mea nutritrix, obsecro, vterum dolet. Turpil. Philopatros: Di perij misera, vterum cruciatur mihi. Afranius Vopisco: Sedit vterū, non vt omnino tamen.

259 ¶ *Venatus masf.* est generis. Virg. lib. viij: Venam assiduo, & torum cognouimus amnem. Et Georg. Sed rami atque asper victu venatus alebat. ¶ *Venatura fem.* Plautus Milite glorioso: Viden tu illam oculis venaturam facere, atque aucupium auribus.

260 ¶ *Vultus*, *mascul.* genere appellatur.

Vir. lib. v. Mene salis placidi vultum, fluctuque quietos. *Neuro.* Lucret. lib. quarto: Vt patribus patri, sed quod vtriusque figuræ Esse vides iuxtim miscentes vultu parentum. Ennius: Auerlabantur semper viuos, vultaque vultu.

261 ¶ *Vulgus*, *neuro* genere solum dici putat Lucill. Satyr. lib. xiiij. Dilectum video studiosè vulgus habere. *Masf.* Sifenna Hist. lib. iij. Imperitum concitat vulgum. Virg. *Æneid.* lib. ij. Hinc spargere voces In vulgum ambiguo. Accius Euryface: Diffidam amantem cidere turbet vulgum ambigua. Accius: Euitat mæros disiciit. Idem Epigono: Et nonne Argiuos fremere bellum, & velle vi vulgum videt? Varro Erono, *ἄνδρομοῦ*: Quare Heraclides Ponticus plus sapit, qui præcipit, vt cõburerent, quàm Democritus, qui vt in melle feruarent. quem si vulgus secutus esset, peccarem, si centum denariis calicem mulsi emere possim. Idem, *ἄνδρομοῦ*: Iurgare cepit dicens, quæ facis, atque in vulgum vulgas.

262 ¶ *Vsus*, generis *masf.* Cic. Orat. lib. ij. Adiungetur vltus frequens, qui omnium magistrorum præcepta superaret. *Fem.* Plautus Amphitr. Vsuramque eius corporis cepit sibi. Accius Oenomaos: Atque hæc postremam Solis vsuram cape. Varro *ταφῆ μυσταπυρ*: Diogenem litteras scisse, dū vsioni quod satis esset.

263 ¶ *Vellus* gen. *masf.* Lucillius Satyr. lib. iij. Ne agitarem, manu tu pessulus, hunc vctem polliis cuneo ipso. Virg. Centum arci claudunt vctes.

264 ¶ *Vepres*, gen. *masf.* Virg. Sparsi rorabant sanguine vepres. *Fem.* Pomponius portoperipocons, *Vepra* est veprecula. Lucr. lib. iij. Nam sæpe videmus Illorum spoliis vepres volitantibus auctas.

265 ¶ *Vadam* generis *neutri.* Virg. *Æneid.* lib. primo: In vada cæca tulit. Sallustius Hist. lib. primo: Et mox stipidius adueniens cū legionibus, postquam tantas spiras haud facilem pugnantis vadum, cuncta hosti quàm suis opportuniore videt.

266 ¶ *Vespera fem.* Optatū germanus meas vespera oriente clanculum ferri ad speciem delino. *Masf.* Plaut. Amph. Hæc illis est pugnatæ pugna vsque à mane, ad vesperum. Virg. Georg. lib. iij. Cum frigidus æra vesper Temperat. Terent. Heanton. Nunquam tam mane domo egredior, neque tam vesperi reuortor.

267 ¶ *Vtres* vsu generis *masf.* tantummodo deputantur. *Neutri.* Lucillius Andronius: Flacci tege vtria.

268 ¶ *Vigilie* generis *fem.* sunt, vt plerunque *Neutri.* Varro Endymionibus: Animum mitto speculatum toto orbe, vt quid facerent homines cum expectetū sint, me fa-

ceret certiores, si quis melius operam superet, ut eius consilio potius vigiliam administrarem nostrum, qui videt alium curuantem extremo noctis tempore.

269 ¶ *Victus* pro vita positum genere *masf.* M. Tull. de finib. bonorum & malorum lib. 5 Persecutus Aristoteles animantium omnium ortus, victus, figuras.

DE VARIA SIGNIFICATIONE SERMONVM PER A LITTERAM.

CAP. IIII.

A

Aduosum significat *contra*. Terentius Adelphis: Neque seruulorum quisquam, qui aduersum ierant. Plautus *Afinaria*: Quae illac praeda est: Ibo aduersum, atque electabo quicquid est. ¶ Aduosum rursus, *apud* significat. Titinnius *Gemina*: Mulier credo aduersum illum res suas conqueritur. Terent. *Andria*: Et Id gratum fuisse aduersum te habeo gratia. Ennius *Telepho*: Te ipsum hoc oportet profiteri, & proloqui aduersum illam mihi. Afranius *Excerpto*: De vita, ac morte domini, fabulauerit aduersum fratrem illius, ac dominum suum. Plaut. *Aulul.* Egone ut te aduersum mentiar mater mea? M. Tullius de finibus bonorum & malorum libro iij: Nec verò pietas aduersum deos, nec quanta iis gratia debeat, sine explicatione naturae intelligi potest.

2 ¶ *Anima* est secundum consuetudinem *isti*: itus, quo vivimus. Virg. *Georg.* lib. iij. Animasque in vulnera ponunt. ¶ *Anima* rursus *halitus oris & odor*. Virg. *Georg.* lib. ij. Animas & olentia Medi Ora fouent illo, & senibus medicantur aahelis. Titinnius *Fullonibus*: Interea fortida anima nasum oppugnat. Plautus *Afinaria*: An foetet anima tuae uxori? Idem *Mercatore*: Ieiunitatis plenus animam fortidat. Cæcilius: Quae mihi vbi Domum adueni, asledi, extemplo suauium Dar ieiuna anima? ¶ *Anima, aqua*. Plaut. *Amph.* Ni ego illi puteo, si ocepso, animam omnem intraxero. ¶ *Anima, sonus*. Varro *Eumenidib.* Phrygios per ossa cantus liquida canit anima. ¶ *Anima iterum significat iracundia, vel furiosum*: vnde & *animosi* dicuntur iracundi. Plaut. *Amph.* Animam comprime. Accius *Menalippa*: Egone auxilio motus, temerè ut hosti me animato offeram? Idem *in vauo* *μῆχρ*. Ut nunc cum animatus iero, satis armatus sum. Nouius *Fullonibus* feriat: Nihil est periculi, dabo tibi virum validum, virum animosum. M. Tull. de *Repub.* lib. j. Ergo non probares consilio pulso libidines, quae sunt innumerabiles iracundiae, quae tenerent omnia: Ego verò nihil isto animo, ni

hil ita animato homine miserius ducerem. Idem de *repub.* lib. j. Tum virtute, labore, industria quaereretur summi viri indolè, nisi nimis animosè ferox natura illū nescio quo. Virg. *Georg.* lib. ij. Quos animosi curi assidue franguntque, feruntque. Et *Aeneid.* lib. xj. Pone animos & pulsus abi. Lucil. lib. xxx. Atque animosam Thessaliam, indomitam frenis subigantque domentque Bellando. ¶ *Anima, ventus*. Virg. lib. viij. Quantū ignes animaeque valent. Lucretius libro quinto: Aurarūque leues animae, calidique vapores. Varro *Margopoli*, *μῆχρ*: Noctilucam tollo, ad focum fero, inflo, anima reuiuiscit. Idem *Cosimotoryne*, *μῆχρ* *μῆχρ* *μῆχρ*: Detis habenas animae leui, dum ventus nos flamine sudo, stauem ad patriam perducit. Accius *Myrmidonibus*: Lassis trahere in salum, & vela ventorum animae immittere. Plaut. *Aulularia*: Neque quid emittat animae dormies.

3 ¶ *Aptum, necessarium*. M. Tul. de *Repub.* lib. iij. Eademque obiectum viuo, atque vram, noctemque efficiat, cum ad numerum dierum aptum ad laborum quietem. ¶ *Aptū eleganter, ac necessarii positum*. Tul. de *offic.* lib. j. Ut enim pulchritudo corporis, apta compositione membrorum, mouet oculos, & delectat. Idemque. Sed facile iudicabimus, quid eorum apte fiat, quid ab officio, naturaque diserepet. M. Tul. de *finib. bon. & malor.* lib. iij. Itaque natura sumus apti ad cætus, consilia ciuitatis. ¶ *Aptus significat adeptus*. Accius *Menalippo*: Obuia mens, idque aduersum aptus alteri in promptu occupat. Pacuu. *Hermiona*: Quod ego in acie celebri obiectans vitam, bellando aptus sum. Lucil. lib. xxix. Ut si id, quod concupisisset, non aptus. ¶ *Aptum, compositum, paratum*. Virg. *Aeneid.* lib. iij. Interea classem velis aptare iubebat Anchises. Idem lib. x. Proiecto dum pede lauo Aptat se pugnae. Pomponius: Heus aptate pueri munde, atque ampliter conuiuium. ¶ *Aptum rursus, connexum & colligatum* significat. Virg. *Georg.* lib. iij. Iphis è torquibus aptos Iunge pares. Accius *Demetrio*: Hinc colemena